

8. Miljø

Der er i 2007-2008 udarbejdet et nyt miljøhandlingsprogram, der sætter rammerne for det nordiske miljøsam arbejde for perioden 2009-2012. Programmet har fokus på klima og luft, hav og kystzoner, biologisk mangfoldighed og økosystemtjenester samt bæredygtigt forbrug og produktion. Samarbejdet med EU og EØS indtager en væsentlig plads i det nordiske samarbejde.

Et af miljøhandlingsprogrammets vigtigste mål er at bruge det nordiske samarbejde til at fremme fælles nordiske interesser i EU og globalt. Som gode eksempler på en fælles nordisk indsats i forhold til EU kan nævnes den ny kemikalielovgivning REACH. Et andet godt eksempel i forhold til øvrige internationale indsatser er de nordiske landes samarbejde om at styrke den globale kemikaliestrategi (SAICM) og implementeringen af denne.

Miljøhandlingsprogrammet er målrettet implementering og konkretisering af miljødelen af den overordnede nordiske strategi for bæredygtig udvikling for 2009-2012. Denne er revideret parallelt med miljøhandlingsprogrammet. Miljøhandlingsprogrammet lægger vægt på et fortsat tværsektorielt samarbejde, herunder særligt med ministerrådet for fiskeri, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug og ministerrådet for erhverv, energi og regionalpolitik.

Det nordiske globaliseringsinitiativ er også en integreret del af det nordiske miljøsam arbejde. På klimaområdet er der etableret en særlig COP15-gruppe, der har til formål at igangsætte fælles nordiske indspil til klimaforhandlingerne, der fører op til FN's klimakonference (COP 15) i København i december 2009. Miljøsektoren vil desuden under globaliseringsinitiativet iværksætte aktiviteter, der kan bidrage til at synliggøre konsekvenserne af klimaændringerne i Arktis. Denne indsats vil blive rettet mod befolkningen generelt såvel som mod de globale beslutningstagere. Indsatsen vil blive komplementeret med en særlig arktisk strategi for det nordiske miljøsam arbejde, som de nordiske miljøministre i 2008 har besluttet at forlænge for perioden 2009-2012. Strategien fokuserer på klima og miljøgifte i Arktis. Viden om klimaændringer i Arktis og dokumentation af miljøgifte i Arktis er vigtige indsatsområder i forbindelse med implementeringen af strategien.

Der er i 2007-2008 blevet gennemført en evaluering af Svanen. En drøftelse af evalueringens anbefalinger planlægges gennemført i løbet af efteråret 2008.

9. Uddannelse og forskning

Nordplus er Nordisk Ministerråds uddannelsesprogram. Fra 2008 er der iværksat et nyt Nordplus Rammeprogram, som løber indtil 2011. Rammeprogrammet består af fire underprogrammer, som er rettet mod forskellige målgrupper fra skoler til de videregående uddannelser. Det første halvår af 2008 har været en vigtig lancerings- og igangsættelsesfase for programmet, der byder på nye muligheder for målgrupperne. Særligt har det nye underprogram Nordplus Horisontal vakt interesse. Fra 2008 omfatter Nordplus Estland, Letland og Litauen, der deltager på lige fod med de nordiske lande og de selvstyrende områder og yder national medfinansiering.

Generelt har alle rådgivningsgrupperne under embedsmandskomiteén for uddannelse og forskning fokuseret på projekter, der understøtter globaliseringsinitiativet.

Rådgivningsgruppen for højere uddannelse – Høgot – har i 2007-2008 iværksat tre initiativer. *Nordic Master* programmet blev igangsat i 2007. Seks nordiske uddannelser er under udvikling, hvoraf tre forventes igangsat 1. september 2008 og tre 1. september 2009. I forlængelse heraf planlægges iværksat et projekt til kvalitetsvurdering af uddannelserne. Regeringen har lagt vægt på, at sikring af uddannelsernes nationale anerkendelse omfattes i kvalitetsvurderingen. Som en del af det nordiske globaliseringsinitiativ er der udarbejdet et forslag til nyt nordisk projekt vedrørende fremme af højere uddannelse. Projektet har tre hovedelementer: 1) Løfte Norden som studiested gennem konkrete profileringsindsatser; 2) Styrke Nordic Master programmet på baggrund af stor interesse fra uddannelsesinstitutionerne; 3) Styrke og udnytte synergieffekterne mellem eksisterende værktøjer inden for nordisk uddannelse og forskning. Endelig er der igangsat et nordisk projekt om en komparativ analyse af de nordiske læreruddannelser.

Nordisk skolesamarbejde har fokuseret på at øge andelen af unge, der får en kompetencegivende uddannelse, og at øge børns læsefærdigheder. Endvidere arbejdes der med entreprenørskab og kreativitet i grund- og ungdomsuddannelserne.

Den nordiske Gymnasieoverenskomst er i foråret 2008 ratificeret af alle lande.

Det nordiske samarbejde om voksnes læring (SVL) har fokuseret på kvalitetsudvikling, arbejdspladsen som læringsmiljø og på basisfærdigheder såsom forbedring af læse-, skrive- og IT-færdigheder for kortuddannede voksne.